

PALKINNONSAAJAT 2014

Vuoden Teatteri: Teatteri Viirus

Vuoden Teatteri on Viirus, jossa on aito syke. Seela Sella perustelee valintaansa seuraavasti:

”Toiveeni on, että teatterit avaavat yhä enemmän oviaan ja ikkunoitaan ulospäin Suomesta Eurooppaan, ottavat kontaktia muihin taiteilijoihin ja taidesuuntauksiin, kotimaassa muihin näyttämöihin, uusiin erilaisiin yleisöryhmiin sekä rikkovat kaikkia kielellisiä rajoja entistä uskaliaammin. Viirus edustaa pioneerihenkisesti tätä kaikkea ja tekee hyvässä yhteishengessä työtä teatterikentän monipuolisuuden ja avoimuuden eteen. Teatterissa on aito syke.”

Helsinkiläinen teatteri Viirus on pitänyt läpi vuosien taiteellista rimaa sinnikkäästi ylhäällä. Heidän tavoitteenaan on tehdä yhteiskunnallisesti vaikuttavaa taidetta, joka on perusteltu aina ajankohtaisnäkökulmasta. Viirus tekee esityksiä suomalaisuudesta omasta näkökulmastaan. Esitysten tekstitysten myötä he avaavat kontaktia suomenkieliseen yleisöön, kuulorajoitteisille henkilöille sekä muunkieliselle yleisölle, mikä häivyttää turhia raja-aitoja kielien välillä.

Pyrkimykset ovien avaamiseksi ja kontaktien luomiseksi Euroopan suuntaan ovat tuottaneet tulosta, mistä osoituksena on päävastuu EU-hankkeesta Meeting the Odyssey. Hankeen aikana näyttelijät ja organisaatiot eri Euroopan maista kiertävät vuosina 2014–2016 Itämeren ja Välimeren alueilla.

Vuoden Teatteri -palkinnon myöntää [Suomen Teatterit ry.](#)

Tanssin Maineteko: Hanna Brotherus

Tanssin Mainetekopalkinto on tunnustus- ja rahapalkinto 3000 euroa, jonka saa koreografi Hanna Brotherus.

Perustelut:

Hanna Brotheruksen töille on leimallista tiedostava ja yhteiskunnallisiin ilmiöihin pureutuva näkemys sekä kantaaottavuus. Brotherus tekee merkittävää työtä erilaisten ammattiteatterin ja -tanssin ulkopuolelta tulevien ryhmien kanssa luoden upeita ja koskettavia teoksia. Esiintyjien autenttisuus ja läsnäolo näyttämöllä ovat Brotheruksen töissä poikkeuksellisen vahvoja. Hän heittäytyy ilmiöiden ja tekijöiden maailmaan niin, että katsojakin kokee olevansa osa tuota tarinaa.

Tanssin Maineteko -palkinnon myöntää [Suomen Tanssi- ja sirkustaiteilijat.](#)

SÄDE-PALKINNOT

Äänisäde: Tuuli Kyttälä, Straight

Perustelut:

Esityksen äänisuunnittelu on poikkeuksellisen oleellinen osa esityksen kokonaisuutta niin sisältönsä kuin muotonsa puolesta. Se luo alati muuttuvia tunnelmia, tiloja, rytmejä, idearikkaasti ja esityksen

teemaa syventäen. Ääni ei vain luo taustaa, vaan myös kommentoi ja laukaisee näyttämön tapahtumia, tanssii tanssijoiden kanssa. Kyttälä on sisäistänyt esityksen tavoitteet ja toteuttaa niitä omalla välineellään, persoonallisesti ja loistavalla tyyliä ajalla.

Teoksen äänissä on sävellystä, kuunnelmaa, äänisuunnittelua – rajan vetämisen yrittäminenkin tuntuu vanhanaikaiselta hapatukselta. Äänimaailma on kehittyvä ja laadukas esityksestä erilläänkin, mutta teoksen osana vieläkin kiinnostavampi. Tässä harva onnistuu.

Straight

Koreografia: Joonas Halonen

Valosuunnittelu: Hanna Käyhkö

Pukusuunnittelu: Minttu Vesala

Ensi-ilta: 10.4.2013 Zodiak – Uuden tanssin keskus

Videosäde: Kalle Nio & Matias Boettge, Lähtö

Perustelu:

Elokuvamainen videokuva on teoksessa tärkeässä roolissa lavastuksena, kertojana, efektinä ja tunnelmanluojana. Kuvamateriaalissa yhdistyy Magritten ja neorealismien henki, kuvat ovat tarkoin harkittuja ja niiden tyyliin on panostettu. Gonzoiu on tästä kaukana. Kuvan, valon ja tilan tarkalla yhteistyöllä luotu näyttämökuvakin on herkkä, haikea, surumielinenkin. Videokuva uppoutuu sen fyysisiin ja psyykkisiin kerroksiin erottamattomana osana kokonaisuutta.

Lähtö

Ohjaus: Kalle Nio

Koreografia: Vera Selene Tegelman & Kalle Nio

Video: Matias Boettge & Kalle Nio

Valosuunnittelu: Jere Mönkkönen

Musiikki ja äänisuunnittelu: Samuli Kosminen

Puvut: Mila Moisio ja Kaisa Rissanen

Suomen ensi-ilta: 22.5.2013, vierailu Suomen Kansallisteatterissa

Tuotanto: WHS

Valosäde: Teemu Nurmelin, Carmen

Perustelu:

Hengästyttävä liikkuvan valon, lavasteiden ja näyttelijöiden koreografia nautitsee katsojan penkkiin esityksen alusta lähtien. Valo jakaa ja jäsentää suurta näyttämöä tiloihin ja tunnelmiin, rytmittäen saumattomasti tarinaa kohti huikeaa finaalia. Valot ovat jylhän näyttävät, ne toimivat yksinkertaisilla, selkeillä elementeillä ja tekevät karuudestakin kaunista. Erityisen vaikuttavaa on valon saumaton yhteistyö kaikkien esityksen osa-alueiden kanssa.

Tämä on ensimmäinen kerta, kun Säde-palkinnon saa suuren yleisön musikaali. Nurmelin onkin onnistunut yhdistämään persoonallisen visuaalisen ajattelun populaariteoksen vaatimaan näyttävyyteen.

Carmen

Ohjaus: Tiina Puimalainen

Valosuunnittelu: Teemu Nurmelin

Äänisuunnittelu: Jarkko Tuohimaa

Lavastaja: Teppo Järvinen
Pukusuunnittelu: Tellervo Helminen
Ensi-ilta 7.2.2013, Tampereen työväen teatteri

Säde-palkinnot – kuvasäde, valosäde ja äänisäde – myöntää [Suomen Valo- ja Äänisuunnittelijoiden Liitto SVÄL](#).

Vuoden harrastajateatteri: Tikkurilan teatteri

Perustelut:

Tikkurilan teatteri on jo vuosikymmeniä tehnyt laadukasta ja monipuolista työtä ja ansaitsee tulla nimetyksi vuoden 2014 harrastajateatteriksi.

Teatteri tarjoaa eri-ikäisille ja eritaustaisille osallistujilleen monipuolista teatteritoimintaa ja taidekasvatusta ammattitaitoisten ohjaajien ja pedagogien käsissä.

Vuoden harrastajateatterin valinnassa on tänä vuonna painotettu ennen kaikkea teatteritoiminnan yhteisöllisyyttä, yksilöiden erilaisuuden ja tarpeiden huomioonottamista, teatteritoiminnan monipuolisuutta, teatterin yhteiskunnallista hereillä oloa, teatteritoiminnan aktiivista kehittämistä, luovaa toimintaa sekä taiteellista lopputulosta.

Vuoden harrastajateatteripalkinnon myöntävät [Työväen Näyttämöiden Liitto r.y.](#) ja [Suomen Harrastajateatteri liitto ry.](#)

Palkintoja koskevat tiedustelut:

Anne Saveljeff, tiedottaja / Teatteri- ja mediatyöntekijät (TeMe), savel(a)teme.fi, (09) 2511 2143, 050 539 0746

Yleistä tietoa teatterialan kaikista palkinnoista ja aiempien vuosien palkintotietoja löytyy [Teatterin tiedotuskeskuksen \(TINFO\) verkkosivuilta](#).